

Skatteverkets information om värdering av bilförmån för beskattningsåret 2018

SKV M 2017:16

I detta meddelande finns information om de regler som gäller för värdering av bilförmån vid beräkning av preliminär skatt och arbetsgivaravgifter vid ingången av beskattningsåret 2018.¹ Vidare finns information om skyldigheten att lämna kontrolluppgift samt om avdragsrätt för resor.

Detta meddelande kommer inte att uppdateras utan vid ny lagstiftning och för senare beskattningsår hänvisas till Rättslig vägledning på skatteverket.se.

Innehållsförteckning, se s. 24.

1 Allmänt om lagstiftningen m.m.

Förmån som erhålls på grund av tjänst ska tas upp som intäkt i inkomstlaget tjänst, 11 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL. Vid inkomstbeskattningen ska värdet av bilförmån, dvs. privat användning av bil, bestämmas enligt 61 kap. 5–11 och 18–19 b §§ IL. Motsvarande värderingsregler gäller även vid uttagsbeskattning för bil som ingår i egen näringsverksamhet och som används för privat bruk, se 22 kap. 7 § IL.

Vissa nya regler i 61 kap. 5 § och 8 a § IL ska tillämpas första gången för bilar av tillverkningsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) för första gången den 1 juli 2018 eller senare. Dessa nya värderingsregler för vissa bilar ska alltså tillämpas från och med juli 2018. Detta meddelande omfattar inte dessa lagändringar, se vidare skatteverket.se.

Om förmån av drivmedel ingår i bilförmånen ska denna förmån värderas till marknadsvärdet multiplicerat med 1,2 (61 kap. 10 § IL). Drivmedelsförmån beskattas månaden efter den månad då förmånen kommit den skattskyldige till del (10 kap. 10 § första stycket IL).

Fr.o.m. den 1 januari 2018 ingår inte utgifter för väg-, bro- och färjeavgifter samt trängselskatt i bilförmån enligt 61 kap. 5 § IL (61 kap. 5 a § IL). Förmån av sådan avgift eller trängselskatt beskattas två månader

¹ Beträffande beskattningsåret 2017 se SKV M 2016:21. Partier med mer betydande ändringar har markerats med kantstreck.

SKV M 2017:16

efter den månad då förmånen kommit den skattskyldige till del (10 kap. 10 § andra stycket IL).

Värdet av förmåner som är skattepliktiga ska ingå i underlaget för beräkning av skatteavdrag från ersättning för arbete, se 11 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL. Värdet av bilförmånen ska vid skatteavdrag beräknas enligt 61 kap. 5–11 §§ IL, såvida inte beslut om justering av förmånsvärdet finns.

Socialavgifter tas ut i form av arbetsgivaravgifter och egenavgifter, se socialavgiftslagen (2000:890), SAL. Arbetsgivare som ger ut en bilförmån är normalt skyldig att månatligen betala arbetsgivaravgifter på värdet av förmånen. För bilförmån, som redovisas som uttag i näringsverksamhet, är näringsidkaren i motsvarande fall skyldig att betala egenavgifter på förmånsvärdet (vid överskott av näringsverksamheten). Förmån av drivmedel ska vid skyldighet att betala egenavgifter värderas till marknadsvärdet multiplicerat med 1,2.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifter ska bilförmån värderas enligt IL, och bestämmelserna om justering av bilförmån enligt 61 kap. IL får tillämpas bara om Skatteverket har beslutat om en justering, 2 kap. 10 b § SAL. Förmån av drivmedel ska dock värderas till marknadsvärdet vid beräkning av arbetsgivaravgifter, 2 kap. 10 a § SAL. Underlag för arbetsgivaravgifterna redovisas månatligen i en arbetsgivardeklaration, 26 kap. 19 § SFL.

Skatteverket får enligt 2 kap. 10 b § SAL på begäran av utgivaren besluta om justering av förmånsvärde enligt 61 kap. 18–19 b §§ IL. Värdet av bilförmån justeras uppåt eller nedåt om det finns synnerliga skäl. Justering kan aktualiseras för lätt lastbil, servicebil, taxibil, testbil och andra fall där det privata nyttjandet är begränsat.

Skyldighet att redovisa skattepliktig förmån i årlig kontrolluppgift för den anställda framgår av 15 kap. 9 och 11 §§ SFL. Vilka uppgifter som i fråga om bilförmån och drivmedelsförmån som ska redovisas anges i 5 kap. 2 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261), SFF.

Med stöd av förordningen (2000:866) med bemyndigande för Skatteverket att meddela vissa föreskrifter till IL, SFF samt socialavgiftsförordningen (2011:1263) har verket meddelat föreskrifter om värdering av bilförmån (billistorna).

<u>Bilens tillverkningsår:</u>	<u>Föreskrift:</u>
2013	SKVFS 2013:11
2014	SKVFS 2014:13
2015	SKVFS 2015:11
2016	SKVFS 2016:10
2017	SKVFS 2017:10
2018	SKVFS 2017:23

För bilar med äldre tillverkningsår se motsvarande förteckning i SKV M 2012:21, avsnitt 1.

Skatteverket har vidare utfärdat allmänna råd om värdering av bilförmån för beskattningsår 2018 (SKV A 2017:23).

Föreskrifter, allmänna råd och ställningstaganden som hänvisas till i meddelandet liksom beräkningsprogram för bilförmånsvärde finns publicerade på skatteverket.se.

2 Allmänna principer

2.1 Övergripande bestämmelser

Den nuvarande metoden för värdering av bilförmån har i huvudsak gällt sedan 1997 (prop. 1996/97:19). Metoden innebär att värdet bestäms efter en schablon exklusive drivmedel. Schablonen som ska motsvara dessa kostnader bygger på en genomsnittlig privat körsträcka om 1 600 mil per år. Utgångspunkten är att bilföraren själv betalar allt drivmedel och därmed får ett incitament att köra mindre privat.

Huvudregeln innebär att värdet av bilförmån exklusive drivmedel för helt kalenderår ska bestämmas till en andel av prisbasbeloppet med tillägg av ett ränterelaterat belopp och ett prisrelaterat belopp, se avsnitt 3.3.1. Till nybilspriset för bilmodellen ska läggas anskaffningsutgiften för eventuell extrautrustning, se avsnitt 3.2. För miljöbilar finns regler om nedsättning av förmånsvärdet, se avsnitt 3.3.3.

För den som har kört minst 3 000 mil i tjänsten med förmånsbil under året reduceras förmånsvärdet till 75 % av fullt värde, se avsnitt 3.3.4.

Nedsättning av förmånsvärdet ska ske även när den anställde lämnar ersättning till arbetsgivaren eller betalar vissa utgifter för bilen, se avsnitt 3.4.1, eller har förmån endast under del av året, se avsnitt 3.4.2.

Om den anställde haft bilförmån bara i ringa omfattning ska förmånen värderas till noll, se avsnitt 2.2.

Justering av förmånsvärdet får ske om det finns synnerliga skäl. Justering kan ske både uppåt och nedåt, se avsnitt 4. Bestämmelserna om justering beaktas vid beskattningen och efter beslut av Skatteverket redan vid beräkning av underlag för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter. En arbetsgivare som vill använda ett justerat förmånsvärde ska begära detta hos Skatteverket.

Den anställde kan inte få beslut om justering redan under beskattningsåret för beräkning av skatteavdrag. Däremot kan, i det fall arbetsgivaren inte begärt ett sådant beslut, den anställde begära i inkomstdeklarationen att värdet ska justeras vid beskattningen.

Förmån av drivmedel för förmånsbil ska vid beräkning av skatteavdrag och vid beskattningen värderas till 120 % av marknadsvärdet, se avsnitt 2.4.

Arbetsgivares kostnad för trängselskatt och infrastrukturavgifter som avser privat resa med förmånsbil ingår fr.o.m. den 1 januari 2018 inte i det schablonmässigt beräknade bilförmånsvärdet. Sådan förmån beräknas separat, se avsnitt 2.5.

Förmån av fri parkering för förmånsbil vid arbetsplats vid arbetsgivarens lokaler utgör inte skattepliktig förmån.

Med arbetsgivare avses här den som utger ersättning för arbete till fysisk person som har A-skatt, dvs. även uppdragsgivare eller annan

SKV M 2017:16

utgivare av bilförmån. Med anställd avses även uppdragstagare eller annan mottagare av bilförmån med A-skatt.

I tillämpliga delar gäller begreppen också i fråga om egenföretagare som redovisar uttag av bilförmån i näringsverksamhet.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Dessa allmänna råd bör tillämpas även vid värdering av förmån av att för privat bruk använda bil som ingår i näringsverksamhet.”

2.2 Definition av bilförmån

Bilförmån uppkommer när en skattskyldig för privat bruk i mer än ringa omfattning använder bil som tillkommer honom pga. anställning, uppdragsförhållande eller annan liknande grund. Av förarbetena (prop. 1986/87:46 och 1977/78:40) till nuvarande och tidigare lagstiftning framgår att bilförmån kan uppkomma även i de fall arbetsgivaren tillhandahåller leasingbil eller då skattskyldig på grund av anställning, uppdragsförhållande, medlemskap i förening eller liknande fått ett förmånligt hyresavtal. Det saknar betydelse för beskattning i vilket land bilen som används är registrerad.

Högsta förvaltningsdomstolen har i mål RÅ 2001 ref. 22 behandlat dispositionsrättens betydelse liksom beviskrav vid beskattning av bilförmån.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”En anställd som hyr bil av arbetsgivaren eller i övrigt betalar för privat användning bör anses ha bilförmån. Den som är anställd hos ett biluthyrningsföretag, eller annat företag som regelmässigt hyr ut bilar till konsumenter på marknadsmässiga villkor, och som hyr bil på samma villkor som gäller för konsumenterna bör inte anses ha bilförmån.

En anställd som har ingått ett förmånligt hyresavtal med annan än arbetsgivaren, t.ex. utomstående uthyrningsföretag eller annat bolag inom koncernen, bör anses ha bilförmån om det finns ett samband mellan avtalet och anställningen. Detsamma gäller då ett förmånligt hyresavtal har ingåtts på grund av att bilen även används för reklamändamål.

Även om en anställd formellt sett själv äger en bil bör denne anses ha bilförmån, t.ex. då

- bilen på grund av anställningen har förvärvats på mycket förmånliga villkor såsom vid ett fördelaktigt återköpsavtal som reellt sett innebär att bilen kunnat användas på ett med bilförmån jämförligt sätt, eller
- den anställde har förvärvat bilen av sin arbetsgivare med skyldighet att amortera endast obetydliga belopp och utan att betala kontant.

En anställd som använder bil för privat bruk i mer än ringa omfattning bör anses ha bilförmån även om bilen används främst för resor mellan bostad och arbetsplats.

Med bil avses personbil, tung personbil med totalvikt över 3 500 kg, lätt lastbil och liknande fordon som kan utnyttjas för personbefordran.

Hit räknas även husbil som registrerats som personbil klass II eller som lätt lastbil i vägtrafikregistret.

Reglerna för bilförmån tillämpas inte för tung lastbil, husbil som registrerats som tung lastbil, buss, motorcykel, terrängskoter m.fl. fordon. För sådana fordon beräknas värdet av privat användning till marknadsvärdet i varje enskilt fall. Med tung lastbil avses lastbil med totalvikt över 3 500 kg. Med buss avses ett fordon som är inrättat för befordran av fler än åtta personer utöver föraren (tio sittplatser) även om fordonet dessutom är inrättat för annat ändamål.”

Skatteplikt för bilförmån uppkommer inte för den som använt förmånsbil i endast ringa omfattning, se 61 kap. 11 § andra stycket IL. Med ringa omfattning avses ett fåtal tillfällen per år och en sammanlagd körsträcka på högst 100 mil (prop. 1993/94:90 s. 94). För skattefrihet krävs att båda förutsättningarna är uppfyllda.

Vid bedömning om privat körning skett vid högst tio tillfällen bör bortses från stopp av privata skäl som endast medför en mindre förlängning av resvägen under en pågående tjänsteresa. Den extra körsträcka som sådana privata ärenden medför bör dock medräknas vid bedömningen om högst 100 mil körts privat.

För husbil som är registrerad som personbil (normalt klass II) eller lätt lastbil bör även varje påbörjat dygns privat användning för boende eller övernattningsräknas som ett ”tillfälle” (Skatteverket 2005-07-04, dnr 130 386586-05/111).

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Med ringa omfattning bör avses privat användning vid högst tio tillfällen. Stopp som görs av privata skäl under en pågående tjänstekörning, och som endast medför en mindre förlängning av resvägen, bör inte räknas som sådant tillfälle.

För husbil bör även varje påbörjat dygn med privat användning för boende eller övernattningsräknas som sådant tillfälle.”

En skattskyldig kan för samma tidsperiod i vissa fall beskattas för mer än en bilförmån. Det kan som exempel bli aktuellt om två bilar med skiftande användningsområde fortlöpande används privat, t.ex. en sportbil och en herrgårdsvagn. Ett annat exempel är att flera bilar även kan disponeras av den skattskyldiges familjemedlemmar.

Om en arbetsgivare bekostar anskaffning eller drift av bilar som främst kan hänföras till en anställds privata hobbyverksamhet, t.ex. rally- eller utställningsbilar, kan beskattning av den anställda för belopp motsvarande marknadsvärdet (verksamhetens kostnader) komma i fråga.

2.3 Övriga definitioner

Med bilmodell avses bilar av samma märke, variant och tillverkningsår, 61 kap. 6 § IL.

SKV M 2017:16

Med prisbasbelopp avses det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110) som gäller för beskattningsåret, om inte annat anges.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”En bilmodell som är ny endast på grund av nytt tillverkningsår bör anses introducerad på den svenska marknaden vid detta tillverkningsårs ingång.

Med nybilspris, anskaffningsutgift och marknadspris avses pris inklusive mervärdesskatt.

Det årliga bilförmånsvärdet, exklusive drivmedelsförmån, bör avrundas nedåt till närmast helt hundratal kronor.”

2.4 Förmån av drivmedel

Förmån av drivmedel redovisas separat från bilförmånsvärdet. Om det i bilförmånen ingår drivmedel ska denna förmån vid den anställdes beskattning beräknas till marknadsvärdet multiplicerat med 1,2 av den mängd drivmedel som kan antas ha förbrukats för bilens totala körsträcka under den tid den anställde haft bilförmån. Regeln gäller alla drivmedel, dvs. även el och andra miljöbränslen.

Om en anställd laddar en bil för eldrift på arbetsplatsen, eller i övrigt på arbetsgivarens bekostnad, uppkommer en skattepliktig drivmedelsförmån. Om laddningen avser en förmånsbil beräknas förmånen vid den anställdes beskattning till 120 % av marknadsvärdet av den elförbrukning som avser privat körning. Som marknadsvärde vid laddning av el vid arbetsplatsen kan normalt användas en genomsnittlig kostnad för en anställd för motsvarande laddning vid privatbostad.

Om den anställde gör sannolikt att den mängd drivmedel som han har förbrukat vid privat körning är lägre, ska marknadsvärdet för drivmedlet sättas ned i motsvarande mån (61 kap. 10 § IL). Den anställde har bevisbördan för att värdet är något annat än motsvarande allt drivmedel för bilen. Det krävs att det finns ett underlag som styrker att tjänstekörning har gjorts i viss omfattning för att en anställd ska kunna göra sannolikt att värdet är något annat, jfr prop. 1996/97:19 s. 90.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifter ska förmånen värderas till marknadsvärdet, dvs. utan uppräknings med 1,2 (2 kap. 10 a § SAL).

Förmån av drivmedel räknas till månaden efter den då förmånen kommit den anställde till del (10 kap. 10 § första stycket IL). Det innebär att den som får drivmedel, dvs. tankar eller laddar el, i januari blir skattskyldig för denna först i februari.

Om arbetsgivaren bekostar drivmedlet för en anställd med bilförmån får normalt en skattepliktig förmån anses ha uppkommit som ska värderas till marknadsvärdet multiplicerat med 1,2, jfr RÅ 2010 ref. 30. Om den anställde ersätter arbetsgivaren med visst belopp, t.ex. drivmedlets marknadsvärde, ska förmånsvärdet sättas ned med ersättningsens belopp. I sådant fall kvarstår således en skattepliktig förmån motsvarande 20 % av marknadsvärdet.

Någon drivmedelsförmån uppkommer inte för en anställd som har bilförmån och som enligt avtal själv betalar drivmedlet för privatkörningen till ett utomstående företag. Detta förutsätter dock att arbetsgivaren inte gör momsavdrag på drivmedlet, jfr skatteutskottets uttalande i finansutskottets betänkande 1996/97:1, s. 106.

Om ingen skattepliktig bilförmån uppkommer på grund av att bilen använts endast i ringa omfattning uppkommer inte heller någon drivmedelsförmån för motsvarande körning.

Om en anställd fått drivmedel som inte avser förmånsbil ska denna förmån värderas till marknadsvärdet, dvs. utan uppräknings med 1,2.

2.5 Förmån av trängselskatt och infrastrukturavgift

Från den 1 januari 2018 är en arbetsgivares utgift för trängselskatt eller infrastrukturavgifter som avser anställds privatresa med förmånsbil en skattepliktig förmån (61 kap. 5 a § IL). Förmånen räknas till andra månaden efter den månad då förmånen kommit den anställda till del, dvs. andra månaden efter den då en betalstation passerats som medfört trängselskatt (10 kap. 10 § andra stycket IL).

Förmånen beräknas till marknadsvärdet, dvs. motsvarande det belopp som arbetsgivaren ska betala för de privata passagera. I de fall maxbeloppet för trängselskatt uppnått i Stockholm eller Göteborg och beloppet avser både privata resor och tjänsteresor, får värdet av de passager som skett i tjänsten avräknas först – om delbeloppen för dessa är kända – och resterande belopp utgör den skattepliktiga förmånen. Om delbeloppen under en dag inte är kända får en proportionering av dagens totala trängselskatt göras mellan antalet passager i tjänsten respektive privat. Se Skatteverkets ställningstagande 2017-11-23 Förmån av trängselskatt (dnr 202 459817-17/111).

En förmån av trängselskatt eller infrastrukturavgift uppkommer även i de fall bilförmånen värderas till noll på grund av att den anställda endast haft bilförmån i ringa omfattning.

Om den anställda själv betalar hela den trängselskatt eller infrastrukturavgift som debiterats arbetsgivaren vid privatkörningen, t.ex. via nettolöneavdrag, uppkommer ingen förmån.

3 Värdering av bilförmån

3.1 Nybilspris för bilmodellen

Nybilspriset för bilmodellen avser det pris som bilen hade när den som ny introducerades på den svenska marknaden (61 kap. 6 § IL). Här avses nybilspriset på marknaden för privatpersoner.

Om ett sådant introduktionspris ändras efter kort tid ska som nybilspris för bilmodellen avses det nya priset. Begreppet kort tid bör inte avse en tidsperiod som är längre än sex månader. Vad som är kort tid bör också avgöras i förhållande till om det fanns en rimlig möjlighet att utnyttja ett priserbjudande och om det faktiskt såldes några bilar till det första introduktionspriset. Har t.ex. ett kampanjpris satts under så

SKV M 2017:16

kort tid att endast ett fåtal köpare har kommit att kunna utnyttja det och priset därefter höjts, bör det senare priset föranleda ändring av nybilspriset. Om det visar sig att ett introduktionspris måste sänkas för att försäljningen ska komma i gång, och det dessförinnan endast sålts ett fåtal bilar, bör också nybilspriset ändras trots att priset gällt under kanske flera månader (prop. 1996/97:173 s. 62).

Ett nybilspris för en bilmodell reduceras inte av den anledningen att en privat bilköpare i vissa fall kunnat få en kontant statlig miljöbilspremie vid köp av bilmodellen i fråga.

I Skatteverkets föreskrifter om värdering av bilförmån, se avsnitt 1, anges det nybilspris som ska tillämpas vid förmånsberäkningen. Nybilspriset enligt bilistorna ska användas oavsett om bilen hyrts eller köpts ny eller begagnad, och oavsett vilket pris som betalats för den.

Som nybilspris för bilmodellen, när introduktionspris saknas, ska anses det pris som det kan antas att bilen skulle ha haft om den introducerats på den svenska marknaden, jfr 61 kap. 6 § IL. Så kan t.ex. vara fallet vid privatimport. I en sådan situation ska som nybilspris för bilmodellen anses ett belopp som motsvarar det pris det kan antas att bilen skulle ha haft om den hade introducerats i Sverige när den var ny. Ett nybilspris kan då beräknas med ledning av inköpspriset i annat land för ny bil alternativt ett uppräknat inköpspris för begagnad bil samt med beaktande av eventuell svensk tull, mervärdesskatt, transport, kostnad för besiktning m.m. samt skäligt vinstpåslag.

Skatteverkets bilistor omfattar inte husbilar, men ett nybilspris ska i det fall husbilen är registrerad som personbil, tung personbil eller lätt lastbil beräknas på motsvarande sätt som för andra bilar.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Då Skatteverket ännu inte har fastställt nybilspriset för en ny bilmodell som har introducerats på marknaden bör det marknadspris som en generalagent eller motsvarande har rekommenderat användas.”

Nybilspriset representerar priset för bilmodellen med den utrustning som den saluförs med. Om en bilmodell saluförs till ett pris som avviker från det i Skatteverkets bilistor angivna nybilspriset får skillnaden i pris anses vara att hänföra till extrautrustning såvida det inte är klarlagt att en prishöjning skett för bilmodellen sedan dess nybilspris fastställts.

I nybilspriset ska även inkluderas marknadsvärdet av sådana delar som ingår i bilens grundutförande för att vara körbar men som hyrts ut separat, t.ex. batteri för elbil. Ett sådant batteri anses således inte som extrautrustning.

Det lägsta värde som får användas som nybilspris vid värdering av bilförmån för bilmodell som är sex år gammal eller äldre (tillverkningsår 2012 och äldre) är fyra prisbasbelopp, se avsnitt 3.3.2. Ett nybilspris beräknat till fyra prisbasbelopp bör kunna tillämpas även i det fall det för en äldre bil är svårt att fastställa det verkliga nybilspriset (prop. 1996/97:19 s. 59). Jämför dock vad anges ovan om nybilspris för bilmodell när introduktionspris saknas.

3.2 Extrautrustning

Vid beräkning av förmånsvärdet ska enligt 61 kap. 8 § IL till nybilspriset läggas anskaffningsutgiften för eventuell extrautrustning som ingår i förmånen, dvs. all utrustning som inte ingår i nybilspriset enligt bilistorna.

Som extrautrustning räknas alla tillval av utrustning som har samband med bilens funktion eller den åkandes komfort och förströelse (prop. 1986/87:46 s. 16). Detta gäller även utrustning som tillkommit på arbetsgivarens initiativ eller som motiveras av tjänstebehovet.

Det finns dock utrustning som undantas vid förmånsberäkningen.

- Biltelefon och kommunikationsradio, jfr bet. 1986/87: SkU9 s. 12, samt handsfree-sats till telefon.

- Elektronisk körjournal.

- Anordning som betingas av sjukdom eller funktionshinder hos förmånshavaren, jfr nämnd prop. s. 17. Här avses enbart särskilda anordningar eller ombyggnader som är direkt hänförliga till den anställdes sjukdom eller funktionshinder, och således inte sådan ordinär extrautrustning som bilköpare generellt kan välja.

- Vinsch, kran eller liknande anordning som anskaffats enbart för tjänstebruk. Även annan utrustning i form av hyllor, skåp, steghållare och liknande som är direkt hänförliga till tjänstebehovet bör undantas.

- Alkolås, som hindrar att bilen startas och körs av förare som har alkohol i utandningsluften (61 kap. 8 § IL).

Utrustning eller modifiering som är hänförlig till konvertering av konventionell bil till miljöbil medför normalt inte högre förmånsvärde, jfr definition av ”jämförbar bil” i avsnitt 3.3.3.

Laddbox (garageladdare) liksom extra laddkabel för elbil som bekostas av arbetsgivaren och som anskaffats och används uteslutande för förmånsbil utgör i sig extrautrustning. Om miljöbilsreglerna är tillämpliga undantas dock utrustningen vid beräkning av extrautrustning för jämförbar bil och medför då ingen beskattning.

Extrautrustning ska beaktas även vid beräkning av förmånsvärde för s.k. sexårsbil, se avsnitt 3.3.2. Är bilen tio år eller äldre, dvs. tillverkningsår 2008 eller äldre vid beskattningsåret 2018, bör dock bortses från extrautrustning som anskaffades då bilen var ny.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Som extrautrustning bör avses sådan utrustning som är avsedd att användas på en bil. Utrustningen kan antingen vara fast monterad eller monterad så att den går att avlägsna. Det bör sakna betydelse vid vilken tidpunkt liksom för vilket ändamål utrustningen anskaffats, såsom för bilens funktion, körsäkerhet eller för de resandes bekvämlighet.

Med anskaffningsutgift för extrautrustning avses utgiften vid anskaffningstillfället för material och arbete inklusive mervärdesskatt.

Exempel på extrautrustning är automatisk växellåda, antisladdsystem, automatisk parkeringshjälp, farthållare, extraljus, klimatanläggning, sollucka, eljusterbara säten, airbag, sidokrockskydd, dragkrok,

SKV M 2017:16

vinterdäck, kupévärmare, centrallås, larmanordning, takräcke, lastbox, bilbarnstol, metalliclack, tonade rutor, läderklädsel, personlig bilskytt, radio, ljudanläggning, DVD-spelare, färddator, väg- och trafikinformationssystem och GPS-navigatör, förutsatt att utrustningen inte redan ingår i nybilspriset för bilmodellen.

Utrustning enbart för tjänstebruk såsom vinsch, kran eller liknande anordning bör inte beaktas vid förmånsvärderingen.

Sedvanlig rabatt som lämnats vid köp av extrautrustning bör reducera anskaffningsutgiften, dock högst motsvarande den rabatt som lämnas till privatpersoner (ej företag). Rabatten bör, oavsett om den gett nedläggning av totalpriset eller om utrustning ingått utan kostnad, proportioneras på bilen respektive utrustningen. Rabatt som lämnats på priset för enbart bilen bör inte ge någon reduktion.

Som exempel har en bil ett pris på 180 000 kr hos en bilhandlare och den förses med extrautrustning för 20 000 kr, dvs. det totala priset är 200 000 kr. Då köparen får en rabatt på 10 000 kr (5 % av 200 000 kr) betalar således denne 190 000 kr. Anskaffningsutgiften för utrustningen anses då vara 19 000 kr ($20\,000 \times [1 - 0,05]$). Detta belopp läggs till bilens nybilspris i Skatteverkets billista.

Då extrautrustningen hyrts eller om arbetsgivarens kostnad väsentligt understiger ordinarie anskaffningsutgift bör det marknadspris som återförsäljare rekommenderat anses utgöra anskaffningsutgift.

Är bilen tio år eller äldre bör bortses från extrautrustning som anskaffades då bilen var ny. Vidare bör bortses från extrautrustning som den anställda själv anskaffat och bekostat och som senare kan flyttas till annan bil, t.ex. bilstereo.”

3.3 Beräkning av förmånsvärde

3.3.1 Huvudregel

Värdet av bilförmån exklusive drivmedel ska för kalenderår bestämmas till 0,317 prisbasbelopp med tillägg av ett ränterelaterat belopp och ett prisrelaterat belopp, se 61 kap. 5 § IL.

Prisbasbeloppet för år 2018 har fastställts till 45 500 kr.

Det ränterelaterade beloppet beräknas till 75 % av statslåneräntan vid utgången av november månad året före beskattningsåret multiplicerat med nybilspriset för bilmodellen. Statslåneräntan får dock vid denna beräkning inte understiga 0,50 %.

Statslåneräntan vid utgången av november 2017 uppgick till 0,49 %, dvs. den understeg minimiräntan. För beskattningsåret 2018 tillämpas därmed räntesatsen 0,375 % (75 % av 0,50).

Det prisrelaterade beloppet ska för en bilmodell med ett nybilspris som uppgår till högst 7,5 prisbasbelopp (~~336 000 kr~~ 341 250 kr) beräknas till 9 % av nybilspriset. Överstiger nybilspriset 7,5 prisbasbelopp ska det prisrelaterade beloppet bestämmas till 9 % av 7,5 prisbasbelopp med tillägg av ett belopp motsvarande 20 % av den del av nybilspriset som överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Vid beräkning av förmånsvärdet ska till det angivna nybilspriset läggas anskaffningsutgiften för extrautrustning. Se exempel på beräkning av förmånsvärde under avsnitt 3.4.1.

Arbetsgivaren redovisar normalt månatligen en tolfedel av bilens årliga förmånsvärde som underlag för arbetsgivaravgifter i arbetsgivardeklarationen. Varje påbörjad månad med bilförmån ska redovisas som hel månad.

För den som byter arbetsgivare under en månad och har bilförmån i båda anställningarna redovisas totalt 13 månader med bilförmån på kontrolluppgifterna. I den anställdes inkomstdeklaration får detta reduceras till 12 månader, dvs. motsvarande ett års förmån.

3.3.2 Bilmodellen är sex år eller äldre

För en bilmodell som är sex år eller äldre (tillverkningsår 2012 och äldre vid beskattningsåret 2018), s.k. sexårsbil, ska nybilspriset enligt 61 kap. 7 § IL anses vara det högsta av

- det verkliga nybilspriset och anskaffningsutgiften för extrautrustning, och
- fyra prisbasbelopp (182 000 kr vid beskattningsåret 2018).

Beträffande lätt lastbil som är sexårsbil och som föranleder justering av förmånsvärdet se avsnitt 4.2.2.

3.3.3 Miljöbil

Med miljöbil avses här en bil som är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och diesel.

För miljöbilar tillämpas nedsättning av förmånsvärdet i ett eller i vissa fall två steg, men det gäller enbart i de fall miljöbilens nybilspris pga. miljötekniken är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik (bensin- eller dieselbil).

I det första steget gäller följande. Om sådan bils nybilspris är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, ska förmånsvärdet sättas ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen (61 kap. 8 a § första stycket IL). Jämförelse bör i första hand göras med bilar av samma märke och bilmodell. Många bilar som drivs med andra drivmedel än bensin och dieselolja bygger på modifikationer av redan framtagna originalmodeller. I andra hand kan jämförelsen göras med nybilspriset för närmast jämförbara konventionella bil i samma storleksklass eller med ett genomsnittligt nybilspris för storleksklassen, jfr prop. 1999/2000:6, s. 46–47. I vissa fall görs beloppsmässiga justeringar av en jämförbar bil utifrån fördyringen för aktuell miljöteknik och för skillnader i utrustningsgrad m.m.

I det andra steget gäller följande. I stället för vad som sägs ovan om storleken på nedsättningen av förmånsvärdet ska detta värde tas upp till 60 % av förmånsvärdet för den jämförbara bilen, om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet som tillförs genom laddning från

SKV M 2017:16

yttre energikälla, eller med annan gas än gasol (61 kap. 8 a § andra stycket IL).

En sådan nedsättning av förmånsvärdet till 60 % får göras med högst 10 000 kr för helt år i förhållande till den jämförbara bilen. Reglerna om nedsättning är tidsbegränsade och tillämpas till och med beskattningsåret 2020.²

Reglerna kan tillämpas även för miljökonverterade bilar, t.ex. en bensinbil som anpassats för drift med annat miljövänligare bränsle. Som jämförbar bil anses då den ursprungliga bilmodellen.

Exempel:

En miljöbil (med nedsättning till 60 %, dock max. 10 000 kr) har ett nybilspris på 290 000 kr. Bilen har tillverkningsår 2016, har extrautrustning för 20 000 kr och har körts mer än 3 000 mil i tjänsten under året (reduktion till 75 %). Förmånsvärdet beräknas med utgångspunkt i den jämförbara bilen som har ett nybilspris på 260 000 kr.

	<i>Miljöbil</i>	<i>Jämförbar bil</i>
Nybilpris:	290 000	260 000
Extrautrustning:	<u>20 000</u>	<u>20 000</u>
Summa	310 000	280 000
Fullt förmånsvärde för den jämförbara bilen:		40 673
Nedsättning till 60 %:	24 403	
dock max 10 000 kr:	30 673	
Reduktion till 75 %:	23 004	
Förmånsvärde:	23 000	

Nedsättningen till 60 % av förmånsvärdet för den jämförbara bilen överstiger i detta fall 10 000 kr och begränsas därför till detta belopp. Denna jämförelse görs före reduktionen till 75 %. Förmånsvärdet för miljöbilen blir således 23 000 kr efter avrundning.

Skatteverket har i allmänna råd angett vilka bilar som vid nedsättning av förmånsvärde bör anses som närmast jämförbara bil med miljöbilar tillverkade år 2002–2011, se SKV A 2011:32 avsnitt 2.3, år 2012 se SKV A 2012:29, år 2013 se SKV A 2013:21, år 2014 se SKV A 2014:26, år 2015 se SKV A 2015:27, år 2016 se SKV A 2016:31 samt år 2017-2018 se SKV A 2017:23.

² Punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2001:1175) om ändring i inkomstskattelagen, i dess lydelse enligt SFS 2016:1055.

3.3.4 Omfattande tjänstekörning

För den som har kört minst 3 000 mil i tjänsten med förmånsbil under ett kalenderår ska förmånsvärdet bestämmas till 75 % av det värde som annars skulle följa av avsnitten 3.3.1 – 3.3.3 ovan (61 kap. 9 § IL).

Arbetsgivaren kan tillämpa reduceringen löpande under beskattningsåret så länge miltalet kan antas bli uppfyllt under året av den anställda i den aktuella anställningen. Om miltalet av någon anledning inte uppnås ska oreducerat förmånsvärde redovisas även för retroaktiv tid under året i fråga. Arbetsgivaren kan vid beräkning av miltalet inte inräkna den anställdes eventuella tjänstekörning med andra bilar eller för andra arbetsgivare. Om arbetsgivaren inte har gjort någon reduktion men den anställda uppfyller villkoren kan reduktion göras i inkomstdeklarationen. Den anställda kan då i förekommande fall summera tjänstekörning med förmånsbilar i olika anställningar under kalenderåret, se Skatteverket 2006-11-24 dnr 131 718880-06/111.

3.4 Nedsättning av förmånsvärde

3.4.1 Betalning för bilförmån

Om den anställda av sin nettolön, dvs. lönen efter skatteavdraget, betalar för annat än drivmedel för bilförmånen ska förmånsvärdet sättas ned med ersättningens belopp (61 kap. 11 § IL). Nedsättning görs dock lägst till 0 kr, dvs. värdet kan aldrig bli negativt. Belopp som inte kan avräknas ett år kan inte heller utnyttjas senare år. Observera att ett bruttolöneavdrag, dvs. ett avdrag från bruttolönen före skatteavdraget (sänkning av bruttolönen), inte medför någon nedsättning.

Om den anställda själv får betala en självrisk pga. en olycka eller annan skada på bilen reducerar detta inte förmånsvärdet. Om arbetsgivaren har försäkrat bilen och betalar en sådan självrisk utgör detta dock inte någon skattepliktig förmån för den anställda.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Förmånsvärdet bör minskas om betalning för fast avgift, fordonskatt, försäkring, besiktning, reparation eller extrautrustning m.m. gjorts av den anställda, t.ex. månatligen eller med engångsbelopp. Har den anställda betalat till någon annan än arbetsgivaren bör kvittot eller motsvarande verifikation lämnas till arbetsgivaren som underlag för nedsättningen.

Förmånsvärdet bör inte minskas på grund av betalning avseende

- mindre utgifter för underhåll, såsom för biltvätt,
- oförutsebara utgifter, såsom utgift för självrisk eller reparation vid trafikolycka eller annan skada,
- utgifter för garage, parkering och liknande, eller
- utgifter för trängselskatt och infrastrukturavgift.

Förmånsvärdet kan inte vara negativt. Nedsättningen av värdet för ett beskattningsår kan således högst motsvara det beräknade värdet. Belopp som inte kan avräknas kan inte heller utnyttjas senare år.”

SKV M 2017:16

Exempel:

En ny bil med ett nybilspris på 200 000 kr har extrautrustning värderad till 22 000 kr. Den anställde betalar 2 000 kr per månad av sin nettolön till arbetsgivaren, dvs. 24 000 kr under året.

Till bilens nybilspris läggs anskaffningsutgiften för extrautrustning (200 000 kr + 22 000 kr = 222 000 kr).

0,317 prisbasbelopp (0,317 x 45 500 kr)	+ 14 423 kr
+ 75 % av statslåneräntan vid utgången av november 2017 (0,49 %), dock lägst 0,50 %, multiplicerat med nybilspriset inkl. extrautrustning (0,75 x 0,50 % x 222 000 kr)	+ 832 kr
+ 9 % x nybilspriset inkl. extrautrustning (9 % x 222 000 kr)	+ <u>19 980 kr</u>
Förmånsvärde före nedsättning:	= 35 235 kr
Nedsättning pga. betalning:	<u>- 24 000 kr</u>
Förmånsvärde (efter avrundning):	= 11 200 kr

3.4.2 Del av år

Om den anställde har bilförmån under endast en del av året ska enligt 61 kap. 9 § IL förmånsvärdet sättas ned med en tolfedel för varje hel kalendermånad som han inte haft förmånen. Detta innebär att även någon enstaka dags bilförmån under en månad medför förmånsvärde för hela månaden. Om den anställde haft förmånen endast under semester eller motsvarande ledighet kan dock förmånsvärdet justeras uppåt.

Om förmånsbilen varit avställd i enlighet med lagen (2001:558) om vägtrafikregister bör förmånsvärdet sättas ned med en tolfedel för varje hel kalendermånad avställningen varat. Nedsättningen grundar sig på att ett avställt fordon inte får köras annat än till besiktning.

Nedsättning på grund av avställning bör dock i förekommande fall inte tillämpas när en husbil har använts för privat boende eller övernattnings i mer än ringa omfattning, jfr avsnitt 2.2.

3.5 Byte av bil

Om en anställd under en månad har använt olika bilar bör förmånsvärdet beräknas efter den bil som disponerats längst tid. Då bilar med olika förmånsvärden har använts lika länge under en månad, bör förmånsvärdet beräknas som ett genomsnitt av bilarnas förmånsvärden.

Detta hindrar dock inte att en anställd för samma period kan beskattas för mer än en bilförmån. Detta kan som exempel bli aktuellt om den anställde fortlöpande har dispositionsrätt till bilar av skiftande karaktär, t.ex. en familjebil och en sportbil. Det kan även bli aktuellt om den anställde har dispositionsrätt till bilar som även används av familjemedlemmar m.fl.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Då en anställd under en månad har använt olika bilar bör förmånsvärdet beräknas efter den bil som disponerats längst tid. Då bilar med olika förmånsvärden har använts lika länge under en månad, bör förmånsvärdet beräknas som ett genomsnitt av bilarnas förmånsvärden.

Ett genomsnittsvärde får också användas om den anställde ofta har växlat mellan olika förmånsbilar under året. Detta kan t.ex. förekomma för anställda vid bilhandelsföretag eller företag med bilpooler. Ett genomsnittsvärde bör kunna tillämpas vid minst tio bilbyten någorlunda jämnt fördelade under året. Ett sådant genomsnittsvärde kan användas för anställda vid företag med bilpool om underlaget för beräkningen

- dels avser varje arbetsplats där det finns en bilpool inom företaget (koncerngemensam bilpool bör inte godtas),
- dels visar att samtliga bilar som ingår i bilpoolen används för privatresor av de anställda som deltar i bilpoolen, och
- dels justeras så snart en förändring skett av bilarna som ingår i bilpoolen.”

4 Justering av förmånsvärde

4.1 Synnerliga skäl

Förmånsvärdet ska justeras uppåt eller nedåt om det finns synnerliga skäl, 61 kap. 18 § IL. Som synnerliga skäl för justering nedåt av värdet av bilförmån anses enligt 61 kap. 19 § IL att bilen använts som arbetsredskap, att bilen använts i taxinäring och har körts minst 6 000 mil i verksamheten under kalenderåret och dispositionen för privat körning varit begränsad i mer än ringa utsträckning eller att det finns liknande omständigheter. Vidare finns en justeringsregel i 61 kap. 19 b § IL för bilar som deltar i test.

Det kan förekomma situationer där justering kan anses motiverad enligt flera justeringsgrunder. Justering enligt en grund utesluter inte justering enligt en annan. I en sådan situation bör storleken av justeringen grunda sig på en samlad bedömning av de hinder som begränsar det privata användandet av förmånsbilen.

Justeringsreglerna kan bli aktuella att tillämpa

- vid beskattningen av en anställd (61 kap. 18–19 b §§ IL), och
- när arbetsgivare hos Skatteverket begärt justering av underlaget för beräkning av arbetsgivaravgifter (2 kap. 10 b § SAL) tillämpas det även vid skatteavdrag (11 kap. 11 § SFL). Den anställde kan däremot inte få beslut om sådan justering av förmånsvärdet redan under beskattningsåret.

Det är alltså arbetsgivaren som måste begära ett beslut om justering av avgiftsunderlaget, och beslutet gäller normalt endast för ett beskattningsår. Ett sådant justerat värde ska även tillämpas vid beräkning av skatteavdrag samt redovisas i kontrolluppgiften. Om den anställde anser

SKV M 2017:16

att värdet i kontrolluppgiften är felaktigt bör denne meddela arbetsgivaren och även upplysa om detta i sin inkomstdeklaration.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”I vissa fall kan någon justering nedåt inte göras enligt ordinarie justeringsregler trots att det finns synnerliga skäl. Detta kan gälla lätt lastbil som används som arbetsredskap och för vilken nybilspriset understiger tre alternativt fem prisbasbelopp eller för vilken miljöbilsreglerna ska tillämpas. I sådana fall bör justering göras till 90 procent av förmånsvärdet beräknat enligt 5–9 §§.

Justering bör inte ske enbart för att reklamskyltar finns på bilen.”

I avsnitt 4.2 – 4.8 beskrivs situationer där justering anses motiverad. Se avsnitt 5 för avräkningsordning när olika reduktioner görs.

4.2 Bilen används som arbetsredskap

4.2.1 Begränsat privat nyttjande

Som synnerliga skäl för justering nedåt av värdet av bilförmån anses att bilen används som arbetsredskap. Med bil som har karaktär av arbetsredskap avses bil som i väsentlig mån är inredd eller avpassad för annat än persontransport, t.ex. installations- eller distributionsbilar av olika slag, vilket begränsar det privata nyttjandet av bilen (prop. 1993/94:90 s. 93).

4.2.2 Lätt lastbil

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Då den anställde med hänsyn till tjänstebehovet varit tvungen att använda lätt lastbil med flak eller lastkåpa, av skåpmodell eller i övrigt med sådan fast utrustning eller inredning att det privata användandet avsevärt begränsats, bör justering ske. I sådant fall bör värdet beräknas enligt följande.

För lätt lastbil vars totalvikt understiger 3 000 kg får förmånsvärdet beräknas med ett nybilspris som motsvarar lägst tre för tillverkningsåret gällande prisbasbelopp. För lätt lastbil vars totalvikt är 3 000 kg eller mer får förmånsvärdet beräknas efter ett nybilspris som motsvarar lägst fem för tillverkningsåret gällande prisbasbelopp. Till ett sådant beräknat pris läggs sedan anskaffningsutgiften för extrautrustning.

För bilmodeller som är sex år eller äldre, bör förmånsvärdet beräknas utifrån prisbasbeloppet för kalenderåret sex år före beskattningsåret.”

Prisbasbeloppet uppgår till 44 000 kr för år 2012, 44 500 kr för år 2013, 44 400 kr för år 2014, 44 500 kr för år 2015, 44 300 kr för år 2016, 44 800 kr för år 2017 samt 45 500 kr för år 2018.

Beskattningsåret 2018 tillämpas för bilmodell som är sex år eller äldre prisbasbeloppet för år 2012, dvs. 44 000 kr.

I fall där tillämpning av basbeloppsregel inte medför någon justering nedåt finns som alternativ en möjlighet till justering till 90 procent av förmånsvärde beräknat enligt 61 kap. 5-9 §§ IL, se avsnitt 4.1.

4.2.3 Personbil

Med bil som har karaktär av arbetsredskap bör avses att bilen i väsentlig mån är inredd eller avpassad för annat än persontransport, t.ex. installations- eller distributionsbilar av olika slag, vilket begränsar det privata användandet av bilen. Förmånsvärdet för vissa servicebilar har justerats till 70 %, då den utrustning i form av verktyg och reservdelar som normalt medförts i servicebilarna varit omfattande och tidsödande att lasta i och ur (RÅ 2000 ref. 43).

Reglerna innebär vidare justeringsmöjligheter så att förmånen av att kunna använda exempelvis en stor specialutrustad taxi i allmänhet kan begränsas till värdet för en normalbil, jfr dock avsnitt 4.3 nedan.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Justering kan medges om bilens inredning är fast, eller om den utrustning som normalt medförs i bilen är tung eller kräver stort utrymme och det är förenat med stora svårigheter att lasta ur den. Justering bör t.ex. kunna ske för en servicebil om utrustningen i form av verktyg och reservdelar är så omfattande och tidsödande att lasta i och ur att det inte kan göras varje dag.

Förmånsvärdet får beräknas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, men bör dock inte överstiga 75 procent av fullt värde.”

4.3 Taxibil

Synnerliga skäl för justering nedåt av förmånsvärdet kan finnas om bilen används i taxinäring och har körts minst 6 000 mil i tjänsten under kalenderåret och dispositionen för privat körning varit begränsad, jfr 61 kap. 19 § IL. En sådan begränsning kan t.ex. finnas när taxibilen används i sådan omfattning i verksamheten att det krävs extrapersonal, utöver heltidsarbetande chaufför, för att ha den i trafik, jfr prop. 1996/97:19 s. 90 f. Detta kan gälla taxibil som körs av förmånshavaren på heltid måndag–fredag och på helgen av annan anställd.

Enligt nämnda prop. kan 3 000-milsregeln, som avser förmånshavarens egna körning i tjänsten med förmånsbilen, tillämpas parallellt också med denna justeringsregel. Hur stor justering av förmånsvärdet som bör göras får bedömas med hänsyn till omständigheterna. Se dock avsnitt 5 om avräkningsordning i dessa fall.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Justering av förmånsvärde för bil som används i taxinäring bör ske till lägst 40 procent av ett prisbasbelopp.”

För taxibil som körts mindre än 6 000 mil i tjänsten gäller vanliga regler för nedsättning och justering av förmånsvärdet, se avsnitt 4.2.3.

4.4 Bilen används huvudsakligen i tjänsten

Justering kan medges om bilen huvudsakligen används i tjänsten och den anställde kan visa att den privata körsträckan varit mycket begränsad i förhållande till den totala körsträckan. Förmånens värde får bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter, jfr prop. 1993/94:90 s. 93. Enbart den omständigheten att bilen körs i liten omfattning, utan att något betydande hinder för privat användning finns, är inte skäl för justering, jfr avsnitt 2.2 om ”ringa omfattning”.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Förmånsvärdet bör justeras nedåt om bilen är anskaffad för verksamheten och används där i sådan omfattning att det finns betydande hinder att använda den privat. Detta kan aktualiseras om bilen används av mer än en förare, vid jourberedskap eller om den anställdes privata användning begränsas på annat sätt. En sådan begränsning kan vara att den anställde enligt avtal med arbetsgivaren är förhindrad att använda bilen för andra privata resor än för sådana sporadiska resor mellan tjänsteställe och bostad som föranleds av planerade kundbesök eller andra tjänsteärenden.

Justering bör ske till lägst 40 procent av ett prisbasbelopp.”

4.5 Testbil

Justering nedåt av förmånsvärdet kan också ske när bilen ingår i en större grupp av bilar som deltar i ett test eller liknande för utprovning av ny eller förbättrande miljö- eller säkerhetsteknik eller liknande och bilen i det utförandet inte finns att köpa på den allmänna marknaden inom EES-området (61 kap. 19 b § IL).

Sådana bilar har många gånger ett lika högt och ibland högre nybilspris än sina traditionella motsvarigheter på marknaden. Försöket eller testet kan även innebära att tekniken inte är fullt utprovad eller att man t.ex. inte vet hur bilen klarar ett kallt klimat. Även andra inskränkningar kan förekomma, som t.ex. fallet är för de bilar som kör på vissa alternativa bränslen för vilka det kan finnas få tankställen (prop. 1996/97:19 s. 63). Justering bör ske till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för motsvarande bil utan den särskilda utrustning eller teknik som testas eller är under utprovning eller med beaktande av de särskilda inskränkningar som deltagandet i testet får antas medföra (prop. s. 91).

För sådana testbilar som är underställda restriktioner eller andra inskränkningar som avser privatkörning eller tillgång till bilen kan skäl för justering finnas enligt både 19 § och 19 b §. En samlad bedömning bör då göras av förhållandena.

4.6 Bil med delad dispositionsrätt

Sådan begränsning av möjligheten att använda en förmånsbil privat som följer av att t.ex. två anställda delar på dispositionsrätten till bilen, anses som sådana synnerliga skäl som motiverar justering enligt 61 kap.

19 § IL, se Skatteverket 2005-06-20 dnr 130 278670-05/111. Utgångspunkten i sådana fall är att en förmånsbil sammantaget endast bör medföra högst ett fullt förmånsvärde.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Sådan begränsning av möjligheten att använda en förmånsbil privat som följer av att två eller fler anställda delar på dispositionsrätten till bilen bör anses vara synnerliga skäl för justering.

Då två anställda delar på dispositionen av en förmånsbil så att de endast kan utnyttja bilen under halva tiden vardera bör förmånsvärdet för dem båda justeras till 50 procent.”

4.7 Hinder att använda bilen

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Förmånsvärdet bör justeras nedåt om ett absolut hinder för den anställde att använda bilen finns under en lång och sammanhängande tidsperiod och bilen då inte kan användas av någon närstående eller för familjens räkning. Hindret bör finnas under mer än tre hela kalendermånader i följd, oavsett om perioden infaller under samma år eller över ett årsskifte. Exempel på sådant hinder är sjukhusvistelse och återkallelse av körkort.

Förmånsvärdet för året bör då reduceras med 1/9 per hel kalendermånad som hindret har funnits utöver tre månader, dvs. maximalt tio månader för ett beskattningsår.”

Om förmånsvärdet som exempel för helt år är 54 000 kr och den anställde varit förhindrad att använda bilen under sju hela kalendermånader pga. sjukhusvistelse reduceras förmånsvärdet med $(7-3 =)$ fyra niondelar av 54 000, dvs. reduceras med 24 000, till 30 000 kr.

Denna justeringsregel aktualiseras främst i sådana fall en anställd inte kunnat frånträda avtalet om förmånsbil eller bilen inte varit avställd under aktuell period. Om den anställde frånträtt avtalet eller bilen varit avställd finns ingen bilförmån till den del perioden i fråga omfattar en eller flera hela kalendermånader.

4.8 Bil under semester m.m.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Användning av förmånsbil under kortare tidsperiod kan anses utgöra synnerliga skäl för justering uppåt av förmånsvärdet.

Förmånsvärdet bör justeras uppåt om en anställd haft bilförmån endast under en kortare tidsperiod, t.ex. under semesterledighet, och marknadsvärdet av en motsvarande bilhyra överstiger bilförmånsvärdet för perioden. Förmånsvärdet bör då motsvara bilhyran för en motsvarande bil under samma period.”

SKV M 2017:16 5 Avräkningsordning

Avräkningsordningen visar i vilken ordning olika former av nedsättningar och justeringar ska beaktas vid uträkning av förmånsvärde.

Arbetsgivare som fått beslut om justering ska i förekommande fall själv tillämpa reglerna om reduktion såväl vid omfattande tjänstekörning (3 000 mil) som vid del av år och när den anställde lämnat ersättning. Ett undantag från detta gäller taxibil i vissa fall, se nedan.

I Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2017:23) anges följande.

”Avräkning från förmånsvärde beräknat i enlighet med 61 kap. 5–8 §§ inkomstskattelagen bör ske i nedan angiven ordning när förmånsvärdet ska reduceras på grund av

1. nedsättning för miljöbil enligt 61 kap. 8 a § inkomstskattelagen
2. justering, uppåt eller nedåt, enligt 61 kap. 18, 19 eller 19 b § inkomstskattelagen på grund av synnerliga skäl
3. omfattande tjänstekörning enligt 61 kap. 9 § första stycket inkomstskattelagen
4. att förmånen enbart har funnits under en del av året enligt 61 kap. 9 § andra stycket inkomstskattelagen
5. att den skattskyldige har lämnat ersättning för bilförmånen enligt 61 kap. 11 § första stycket inkomstskattelagen.

Finns grund för justering både uppåt och nedåt, bör justering uppåt göras före justering nedåt. I de fall justering anses motiverad på flera grunder, bör storleken av justeringen grunda sig på en samlad bedömning av de omständigheter som påverkar det privata nyttjandet av bilen.

Ett undantag från avräkningsordningen bör tillämpas för taxibil i vissa fall. Har Skatteverket fattat beslut om justering till 40 procent av ett prisbasbelopp, dvs. till den lägsta angivna nivån, bör denna justering i förekommande fall anses omfatta även nedsättning på grund av omfattande tjänstekörning (minst 3 000 mils tjänstekörning). Någon ytterligare reduktion på grund av omfattande tjänstekörning bör således inte göras i sådant fall.”

6 Uppgiftsskyldighet

6.1 Kontrolluppgift

I kontrolluppgiften för den anställde anges värdet av bilförmån för året beräknat enligt avsnitt 3.3 – 3.5. Värdering enligt avsnitt 4 görs om Skatteverket beslutat om justering av förmånsvärdet, vilket redovisas med kryssmarkering.

Kontrolluppgiften ska även innehålla

1. kod för bilmodell enligt bilistorna (se avsnitt 6.2 samt bilaga 1),
2. storleken av nedsättning av förmånsvärdet i de fall den anställde betalat för förmånen,

3. värdet av bilförmånen efter nedsättning enligt punkt 2,
4. värdet av förmån av drivmedel, och
5. antalet kilometer tjänstekörning som ersättning för kostnader för drivmedel för resa i tjänsten med förmånsbil avser.

Uppgift ska även lämnas om antal månader som den anställda haft bilförmån.

När årligt värde av bilförmån beräknas avrundas detta nedåt till helt hundratal kronor, se avsnitt 2.3. Detta gäller inte drivmedelsförmån.

Om den anställda har haft förmån av fri parkering, t.ex. vid bostaden, anges detta både med värdet och med kryssmarkering.

Om kostnadsersättning för körning med förmånsbil i tjänsten överstiger avdragsgillt schablonbelopp ska den överskjutande delen behandlas som lön och ligga till grund för beräkning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter (10 kap. 3 § p. 10 SFL och 2 kap. 11 § p. 1 SAL) samt redovisas som lön i kontrolluppgiften.

6.2 Kod för bilmodell

De koder för bilmodeller som anges i Skatteverkets föreskrifter (billistorna) har sju positioner och är utformade på följande sätt.

- Tillverkningsår anges med de två sista siffrorna i året, t.ex. 16 för tillverkningsår 2016. Om året är okänt anges 77.
- Bilmärke anges med en kod med två bokstäver, se förteckning i bilaga 1. Om bilmärket saknas i förteckningen eller är okänt anges XX.
- Bilvariant anges med tre siffror, med löpnummer från 001. Lätta lastbilar har som regel löpnummer från 500. Om bilvarianten saknas i billistorna eller är okänd anges 777.

Om endast del av koden är känd anges de kända delarna i kontrolluppgiften. För övriga delar anges 77, XX resp. 777, t.ex. 13AR777 om endast bilvarianten är okänd. Koden ska alltid bestå av sju positioner.

Arbetsgivaren ska säkerställa att fullständiga koder anges så att bilmodellerna framgår av kontrolluppgifterna, se 5 kap. 2 § punkten 1 SFF. Reservkoderna 77, XX och 777 får enbart användas i de fall arbetsgivaren saknat möjlighet att fastställa rätt kod.

Endast en kod kan anges även om den anställda använt flera olika bilmodeller under året. I första hand bör då koden för den bilmodell som använts längst tid under året anges.

7 Avdrag för resor med förmånsbil

7.1 Avdrag för arbets- och hemresor

Den som använder förmånsbil för resor mellan bostad och arbetsplats har rätt till avdrag för utgifter under samma förutsättningar som gäller resor med egen bil i fråga om krav på tidsvinst m.m. För utgift för diesel görs avdrag med 6:50 kr per mil och för bensin och övriga drivmedel, t.ex. el eller gas, med 9:50 kr per mil. Detsamma gäller den som, utan

SKV M 2017:16

att vara skattskyldig för bilförmån, företagit resorna med förmånsbil för vilken sambo eller sådan närstående som avses i 2 kap. 22 § IL är skattskyldig (12 kap. 29 § IL).

För laddhybridbil som kan drivas både med el och med diesel görs avdrag med det högre beloppet, dvs. 9:50 kr per mil.

Ovan nämnda belopp bör tillämpas även om den skattskyldige betalat för bilförmånen och förmånsvärdet är t.ex. 0 kr.

För den som på grund av ålder, sjukdom eller funktionshinder tvingats använda sin förmånsbil för arbetsresor gäller i vissa delar generösare regler för avdrag (12 kap. 30 § IL). I dessa fall får avdrag för arbetsresor göras med faktisk kostnad för drivmedlet, dock högst med dubbelt schablonbelopp enligt ovan, jfr SKV A 2015:25 avsnitt 8.

Avdrag får vidare under vissa förutsättningar göras av den som på grund av sitt arbete vistas på annan ort än den där han eller hans familj bor för utgift för hemresor (12 kap. 24 § IL). Likaså får avdrag göras för utgifter för resor i samband med tillträdande eller frånträdande av anställning eller uppdrag (12 kap. 25 § IL). Om godtagbara allmänna kommunikationer saknas får avdrag för sådana resor göras även för utgift för resa med förmånsbil enligt ovan.

7.2 Avdrag för tjänsteresor

Om den som använder sin förmånsbil för tjänsteresor betalat samtliga kostnader för drivmedlet görs avdrag för drivmedel med milbelopp enligt avsnitt 7.1 ovan (12 kap. 5 § IL). Motsvarande avdrag kan även göras av delägare i handelsbolag som uttagsbeskattas för bilförmån och som har använt bilen för resor i näringsverksamheten (16 kap. 27 § IL).

Om en anställd har sådan avdragsrätt för tjänsteresor kan arbetsgivaren betala ut milersättning med motsvarande belopp. Detta redovisas enbart med kryss i kontrolluppgiften för den anställde, och något avdrag görs då inte i deklarationen. Om milersättningen överstiger schablonbeloppet i fråga behandlas överskjutande del som lön.

Avdrag för tjänsteresor medges inte en anställd med bilförmån som enbart delvis bekostar bilens drivmedel. Det kan t.ex. gälla den som har en laddhybridbil och själv bekostar laddning av el vid bostaden medan arbetsgivaren bekostar bensin till bilen eller laddning av el vid arbetsplatsen. Arbetsgivaren kan i sådant fall inte ersätta den anställde med någon skattefri milersättning för tjänstekörning, utan eventuell ersättning redovisas som lön.

7.3 Avdrag för väg-, bro- och färjeavgift

Den som vid resor arbetsresor, hemresor eller vid resor i samband med till- eller frånträdande av anställning haft utgift för väg-, bro- eller färjeavgift får göra avdrag för avgiften (12 kap. 27 § IL). Motsvarande avdragsrätt finns även för sådana utgifter vid tjänsteresa, och arbetsgivaren kan i sådant fall skattefritt ersätta den anställdes utlägg.

Angående betalning för trängselskatt och infrastrukturavgift som den anställde gör till arbetsgivaren se avsnitt 2.5.

Koder för bilmärken

Abarth	AB	Land Rover	LR
Acura	AC	Lexus	LE
Alfa Romeo	AR	Lincoln	LI
Aston Martin	AM	Lotus	LO
Audi	AU	Maserati	MS
Bentley	BE	Maybach	MY
BMW	BM	Mazda	MA
Brilliance	BR	Mercedes-Benz	MB
Buick	BU	MG	MG
Cadillac	CA	MINI	MN
Caterham	CH	Mitsubishi	MI
Chevrolet	CV	Mitsubishi-Fuso	MF
Chrysler	CY	Morgan	MO
Citroën	CI	Nissan	NI
Dacia	DC	Oldsmobile	OL
Daewoo/Chevrolet	DW	Opel	OP
Daihatsu	DA	Pagani	PA
De Tomaso	DT	Peugeot	PE
Dodge	DO	Piaggio Porter	PP
DS	DS	Plymouth	PL
Ferrari	FE	Pontiac	PT
Fiat	FI	Porsche	PR
Fisker	FS	Renault	RE
Ford	FO	Rolls Royce	RR
Galopper	GA	Rover	RO
Holden	HL	Saab	SA
Honda	HO	Seat	SE
Hummer	HU	Skoda	SK
Hyundai	HY	Smart	SM
Infinity	IN	SsangYong	SY
Isuzu	IS	Subaru	SB
Iveco	IV	Suzuki	SZ
Jaguar	JA	Tata	TA
Jeep	JE	Tesla	TE
KIA	KI	Toyota	TO
Koenigsegg	KO	Vauxhall	VA
Lada	LA	Volkswagen	VW
Lamborghini	LB	Volvo	VO
Lancia	LC	Övriga/okänt	XX

Innehållsförteckning

1	Allmänt om lagstiftningen m.m.....	1
2	Allmänna principer.....	3
2.1	Övergripande bestämmelser	3
2.2	Definition av bilförmån	4
2.3	Övriga definitioner	5
2.4	Förmån av drivmedel.....	6
2.5	Förmån av trängselskatt och infrastrukturavgift.....	7
3	Värdering av bilförmån	7
3.1	Nybilpris för bilmodellen.....	7
3.2	Extrautrustning	9
3.3	Beräkning av förmånsvärde.....	10
3.3.1	Huvudregel	10
3.3.2	Bilmodellen är sex år eller äldre.....	11
3.3.3	Miljöbil.....	11
3.3.4	Omfattande tjänstekörning	13
3.4	Nedsättning av förmånsvärde	13
3.4.1	Betalning för bilförmån	13
3.4.2	Del av år	14
3.5	Byte av bil	14
4	Justering av förmånsvärde.....	15
4.1	Synnerliga skäl	15
4.2	Bilen används som arbetsredskap.....	16
4.2.1	Begränsat privat nyttjande.....	16
4.2.2	Lätt lastbil.....	16
4.2.3	Personbil.....	17
4.3	Taxibil	17
4.4	Bilen används huvudsakligen i tjänsten.....	18
4.5	Testbil.....	18
4.6	Bil med delad dispositionsrätt	18
4.7	Hinder att använda bilen.....	19
4.8	Bil under semester m.m.....	19
5	Avräkningsordning.....	20
6	Uppgiftsskyldighet	20
6.1	Kontrolluppgift.....	20
6.2	Kod för bilmodell	21
7	Avdrag för resor med förmånsbil	21
7.1	Avdrag för arbets- och hemresor	21
7.2	Avdrag för tjänsteresor	22
7.3	Avdrag för väg-, bro- och färjeavgift	22
	<i>Bilaga 1</i> Koder för bilmärken	23